

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Kunstendecreet van 23 april 2021 en het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021, wat betreft de reservevorming.

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggende ontwerp voor een wijzigingsbesluit heeft tot doel om twee uitvoeringsbesluiten binnen het beleidsveld Cultuur te aligneren aan de regels van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (BVCO) over de reservevorming. Dit ontwerpbesluit voorziet een rechtsgrond voor de opbouw van een fonds voor een sociaal passief (cf. BVCO, art 72, §4) voor organisaties die een werkingssubsidie ontvangen via respectievelijk het Kunstendecreet en het Cultureelerfgoeddecreet. Een bepaling betreffende het sociaal passief wordt geïmplementeerd in de volgende uitvoeringsbesluiten:

- het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Kunstendecreet van 23 april 2021;
- het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld Cultuur.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2025/172 werd geformuleerd op 26 mei 2025;
- De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 30 juni 2025;
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 17 oktober 2025;
- De Vlaamse Toezichtcommissie bracht advies uit op 9 september 2025;
- Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd gegeven op 08 september 2025;
- Het advies van de Raad van State met nr. 78.357/3 werd gegeven op 21 november 2025.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

i. Doelstelling

Dit voorontwerp van besluit aligneert twee uitvoeringsbesluiten binnen het beleidsveld Cultuur aan de regels van het BVCO:

- het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Kunstendecreet van 23 april 2021;
- het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.

Dit wijzigingsbesluit implementeert in uitvoering van de VCO regelgeving een standaardbepaling omtrent de aanleg van een fonds voor een sociaal passief.

ii. Bepaling omtrent de aanleg van een fonds voor een sociaal passief

Artikel 72 van het BVCO bepaalt dat

§4. Een sociaal passief aanleggen ten laste van de subsidie kan alleen als er daarvoor in een rechtsgrond is voorzien in een decreet of reglementaire bepaling.

Deze rechtsgrond is nog niet voorzien in de regelgeving rond het Kunstendecreet en het Cultureel Erfgoeddecreet. Voor een significant aantal organisaties die binnen deze decreten een werkingssubsidie ontvangen, is het bij stopzetting van de subsidiëring enkel mogelijk om te voldoen aan de arbeidsrechtelijke verplichtingen indien er (deels) met de subsidie een fonds voor een sociaal passief kan worden opgebouwd.

Een simulatie ter illustratie:

Rekening houdend met de geldende ontslagregels, moet er bij ontslag door de werkgever een opzegtermijn voorzien worden van 3 weken per gestart werkjaar. Werkingssubsidies worden toegekend per periode van 5 jaar. De beslissing over de toekenning van de werkingssubsidie valt (voor het CE-decreet) op 1 oktober voor de nieuwe periode start. Bij een negatieve beslissing ontvangt een organisatie dus nog 3 maanden werkingssubsidie vooraleer deze wegvalt.

Voor een organisatie met omzet van 1.500.000 euro per jaar, waarvan 1000k subsidies en 500k eigen middelen, en een personeelskost van 1.200.000 euro per jaar (100k per maand) geeft dit de volgende analyse.

- Werkingssubsidies worden toegekend per periode van 5 jaar. De beslissing over de toekenning van de werkingssubsidie valt (voor het CE-decreet) op 1 oktober voor de nieuwe periode start. Bij een negatieve beslissing ontvangt een organisatie dus nog 3 maanden werkingssubsidie vooraleer deze wegvalt.
 - bij een gemiddelde anciënniteit van 6 jaar: totale opzegtermijn 4,5 maanden. Drie maanden (300.000 euro) kan gefinancierd worden binnen de resterende subsidieperiode. Er moet nog 1,5 maand (150.000 euro) gefinancierd worden buiten deze periode, dus zonder subsidies;
 - bij een gemiddelde anciënniteit van 10 jaar: totale opzegtermijn 7,5 maanden. Drie maanden (300.000 euro) kan gefinancierd worden binnen de resterende subsidieperiode. Er moet nog 4,5 maand (450.000 euro) gefinancierd worden buiten deze periode, dus zonder subsidies;

- bij een gemiddelde anciënniteit van 16 jaar: totale opzegtermijn 12 maanden. Drie maanden (300.000 euro) kan gefinancierd worden binnen de resterende subsidieperiode. Er moet nog 9 maand (900.000 euro) gefinancierd worden buiten deze periode, dus zonder subsidies.
- ⇒ Conclusie: naarmate de anciënniteit van het personeel toeneemt, zijn organisaties niet meer in staat om het sociaal passief te financieren met de lopende opbrengsten. Vandaar dus de noodzaak om, mits motivering, toe te staan dat er een reserve voor sociaal passief wordt overgedragen naar de volgende subsidieperiode.

iii. Aanpassingen aan het ontwerp conform het advies van de Raad van State

Punt in advies RVS	Omschrijving
4.	Advies SARC wordt vermeld in rubriek “vormvereisten” in de aanhef.
5.1	De term “subsidie” is overal in artikel 2 vervangen door de term “werkingssubsidie”.
5.2	In artikel 2 van het ontwerp, dat een artikel 76/1 invoegt in het Kunstendecreet, wordt de verwijzing naar artikel 4, tweede lid van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Kunstendecreet van 23 april 2021, vervangen door een verwijzing naar artikel 15 van het Kunstendecreet.
5.3	Er wordt een artikel 1 ingevoegd in het ontwerp met een definitie voor het begrip “bestemd fonds voor een sociaal passief”.
6.	Aan artikel 2 van het ontwerp, dat een artikel 76/1 invoegt in het Kunstendecreet, wordt een paragraaf 4 toegevoegd dat bepaalt dat de andere reserves dan deze bestemd voor een sociaal passief artikel 72, §2 en §3, van het BVCO respecteren.
7.1	De term “subsidie” is overal in artikel 6 van het ontwerp vervangen door de term “werkingssubsidie”.
7.2	Er wordt een artikel 5 ingevoegd in het ontwerp met een definitie voor het begrip “bestemd fonds voor een sociaal passief”.
7.3	Aan artikel 6 van het ontwerp, dat het artikel 62 van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021 vervangt, wordt een paragraaf 4 toegevoegd dat bepaalt dat de andere reserves dan deze bestemd voor een sociaal passief artikel 72, §2 en §3, van het BVCO respecteren.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

i. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1 voegt in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot uitvoering van het Kunstendecreet een artikel 76/1 in, waarin de standaardbepaling inzake de reservevorming en het sociaal passief is opgenomen.

Art. 2 heft artikel 78 en 79 van hetzelfde besluit op.

Art. 3 wijzigt de redundante verwijzing naar art. 78, §2, naar de relevante bepaling in het gewijzigde artikel 76/1, §3.

Art. 4 vervangt artikel 62 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021 door de standaardbepaling inzake de reservevorming en het sociaal passief.

Art. 5 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, belast is met de uitvoering van dit besluit.

ii. Toelichting bij de bepaling inzake de reservevorming en het sociaal passief.

De eerste paragraaf, eerste lid heeft geen nadere uitleg.

De eerste paragraaf, tweede lid verduidelijkt wat er wordt verstaan onder 1° reserveaanleg op jaarbasis en 2° de gecumuleerde reserve.

De eerste paragraaf, derde lid, verduidelijkt dat de opbouw van de reserves, vernoemd in het eerste lid, de 20-50 regel van het BVCO respecteert.

De tweede paragraaf bepaalt dat een organisatie binnen de reserves, vermeld in §1, eerste lid, een sociaal passief kan aanleggen. De opbouw van het sociaal passief is gebonden aan de volgende voorwaarden:

1° de aanleg van een bestemd fonds voor een sociaal passief is toegestaan voor zover personeelskosten als subsidiabel worden beschouwd onder de bepalingen van het betreffende subsidiebesluit.

2° het sociaal passief staat in verhouding tot de gesubsidieerde personeelskosten en de reële arbeidsrechtelijke verplichtingen van de organisatie. Dit betekent dat bij het toezicht zal worden nagegaan of het sociaal passief in een redelijke verhouding staat tot de gesubsidieerde personeelskosten, alsook met het aantal werknemers bekostigd met de subsidie en de anciënniteit van die werknemers.

3° het gedeelte van het sociaal passief dat met subsidies is opgebouwd bedraagt, analoog aan de 50% regeling binnen het BVCO betreffende de gecumuleerde reserveopbouw, niet meer dan 50 % van het (jaarlijkse) subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode.

De derde paragraaf, eerste lid, bepaalt dat een organisatie, wiens subsidie is stopgezet, een bestedingsplan kan indienen. In dat bestedingsplan motiveert de organisatie hoe ze het sociaal passief wil besteden om aan haar arbeidsrechtelijke verplichting te voldoen. Deze bepaling is gebaseerd op de premisse dat een gesubsidieerde organisatie bij stopzetting van de subsidie wellicht personeel moet ontslaan, en dat het sociaal passief wordt aangewend voor de bekostiging van de opzegtermijnen en/of ontslagvergoedingen.

De derde paragraaf, tweede lid, derde lid en vierde lid behoeven geen nadere uitleg.

De vierde paragraaf heeft geen nadere uitleg.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit heeft geen budgettaire impact.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit heeft geen weerslag op de personeelsbehoeften en/of-budgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit besluit heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen of op Brussel.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, te gelasten het voormelde besluit van Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline Gennez